DE SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO CLEMENTE X. PONTIFICE OPT. MAX.

ORATIO ET CARMINA

DICTA IN AVLA MAXIMA COLLEGII ROMANI

AVTHORE

IO. LAVRENTIO LVCCHESINIO LVCENSI E SOCIETATE IESV

ROMÆ, Typis Nicolai Angeli Tinassij 1670.

Superiorum permissu.

SAN

DO

CLE

PONT

IOANNES LA

F

O

modum

dolescent

tis Spinel

minariæ

SANCTISSIMO
DOMINO NOSTRO
CLEMENTI X.
PONTIFICI OPT. MAX.

IOANNES LAVRENTIVS LVCCHESINIVS
FOELICITATEM.

OPVSCVLA, quæ vt publici iuris facerem, in animum induxere meum officiosę preces, & quotidianæ propemodum querelæ Præclarissimi Adolescentis Ioannis Baptistæ Abbatis Spinelli, Cariati Principis, & Seminariæ Ducis Fratris, Sanctissimo

Tuo Nomini conſecro, Beatiſſime Pater. Oratio quidem Auroram ſolummodò exhibet Sacri Principatus Tui, horas videlicet illas, quibus mirificè reluctatus es, ne Imperium capeſſeres. Sed ex hoc prodigioſo exortu augurari licet, quid de meridie Præclari Regiminis dicendum in poſterum ſit. Quamuis ad Regale Sacerdotium, à quo longiſſimè aberas ſtudio & voluntate, animum comparaueris prope Diuinis Prærogatiuis, ea tamen in ſingulos dies edis argumenta Cæleſtis Animi, & cognationis cum Deo, quæ vel in Te prodigioſa videri poſſint. Religione quidem, & Integerrimo cultu Virtutis, adeo Diuinitatis Amorem vindicas Tibi, vt Sanctiſſimum Nomen non Muneri magis, quàm Moribus Tuis debeatur.

tur: Ac ſi viuam & animatam mortalium Legem eſſe Principem Themiſtius dixit, delibatamque ex Cæleſti mente, ac citimam terris Prouidentiam, quam ad alterius imitationem fingi, accommodarique neceſſe ſit; nunquam Diuinæ huiuſce indolis nota ac ſpecimen, quàm in Te illuſtrius effulſerit. Incredibili ſtudio ſacrarum precum intereſſe perpetuò ſoles Regię Diuinæ, à qua petis exempla regnandi. Hoc quidem conſortium cum Superis adeo requiritur in Principe, qui laturus ſit leges Mortalibus, vt qui illo ſunt deſtituti, ſplendido tamen illud mēdacio iactauerint, & priſci Legum latores Zoroaſtres, Minos, Charondas, Solon, Zamolſcis, Numa, vt authoritatem conciliarent Legibus ſuis, eas retulerint ad Horomaſin,

Iouem, Mercurium, Apollinem, Veſtam, Aegeriam, de quorum Numinum nocturno colloquio exceptas à ſe illas fuiſſe profitebantur. A vera, cui diutiſſimè indulges, familiaritate Diuina, hauſta Indoles illa Cæleſtis, cultus ille in Superos, quorum honores amplificas, & in poſterũ amplificare decernis, Clementiſſimum illud Ingenium, & eiuſdem mirabile fœdus cum ſingulari ſtudio Aequitatis, prodigioſa Modeſtia, Aequanimitas maior humanà, contemptus Heroicus periturae fęlicitatis, & ipſius Regni; adeout ſi iure optimo elatus præconijs in Cælum fuit Magnanimus Horror,& Fuga Imperij, antequam ſummam fortunam experireris, Panegyricos prouocet Animus Imperio maior, quo poſtquam Orbem

ter-

terrarum ſacro Imperio tenere coactus es, erga ſupremum mortalium rerum faſtigiū afficeris nihil. Enimverò nihil Tibi ſumis ex Regno, niſi laborioſū, quē præſtas humano Generi, famulatū, cui perpetuas curas addicis, breuiſſimam etiam quietem membris indulgens; atque vt per ſacras preces mortalibus concilies Deum, ante lucem ſurgens è ſtrato. Quod quidem non modò Religioſum eſt, ſed & Regium. Apollonius certè Philoſophus non ignobilis, vt author eſt Philoſtratus in eius Vita, cum matutinus adiuiſſet Veſpaſianum apud Syriam Præfectum, eumque inſperatò offendiſſet ante Auroram agentem cum Ducibus Exercitus, cui pro Nerone præerat, confidentiſſimè dixit: Ὁ ἀνὴρ ἄρξει: Omen Imperij ducens ex eo, quod

diluculò operam daret nobilibus curis, & ſomni modicus experrectum mane Animum magnis conſilijs exerceret. Quo verò ſtudio in Rempublicam vigil incumbis! Quo ardore animi publicæ egeſtatis incommodis, in his etiam ærarij anguſtijs, mederi ambis! Vt ſtatim Aulam Tuam compoſuiſti ad optimæ diſciplinæ leges! Hinc ortum, vt cum omnes vltrò aſſererēt, dum Sacra Comitia peragerētur: eo etiā nomine non exoptandum eſſe in præſentia Sacrum Imperium, quòd cum exhauſtum ob Cretenſe bellum, aliaſque cauſas eſſet Aerarium, non modò excitare afflictas ſubditorum res, integrum nouo Principi non eſſet; ſed etiam cum fulcienda inſolitis populi ſubſidijs eſſet Reſpublica, neceſſariò vulgaris auræ

plau-

plausus eidem desperandus esset, secus omninò contigerit, non sine incredibili admiratione Sapientum. Multum interest, vt inquit ille, in quæ Tempora Magna Virtus inciderit; sed eximiæ Virtuti Tuæ quęcunque Temporum iniquitas victa succubuit. Statim enim dicatis Diuino cultui Viris ademisti Vectigal; quamuis, cum faustissimum decretum prodiuit, maximum à Barbaris discrimen immineret, ad quorum vires frangendas vis illa sacræ pecuniæ conflabatur. Et profectò decebat, ab Optimo Sacerdotum Antistite, his primò, cætero exinde Populo contra inopiam auxilij copiam fieri. Quod autē videri potueris, non cauere periculū Turcici belli, cum pecuniæ præsidia contemneres, id egó accidisse crediderim, quia

Di-

Diuinitus cognouisses, nullam nobis perniciem ab ea, quam Hostes armabant, classe afferendam: aut quia metu concuti non posses, qui à fortissimis Viris originem trahis, & strenuissimi Imperatoris Flaminij Delphini Sororis filius es: aut quia statueres apud Animum Tuum, Amore in subditas gentes melius quàm aureis hastis corrogatæ non sine ingenti plurimorum dolore pecuniæ pugnari posse. Charitas enim Superos vocat ad ineundum nobiscum fœdus, adeòque si non aureis, Diuinis certè armis Thraces euertit. Nuper dimidium Vectigalis, quod pro militum vtensilibus exigebatur, vltrò Vniuersæ Pontificiæ Ditioni destituisti, quod alij Pontifices Optimi voluerant esse perpetuum. Ingentem verò quotidie

pe-

pecuniam, & magna ex parte clam, in Pauperes erogas, eiusque Diribitores affirmāt, à Te obrui hac etiam laude cæterorum Pontificum liberalitatem. Quàm insignis prouentus est Principis Parsimonia! Quàm egregia eadem Panacea est ad obducenda vulnera deficientis Aerarij! Quot plausibus efferendus es à Populo, cui Vectigal ipse persoluis ea, quæ subtrahis ipsis etiam Dapibus Tuis: Pro quibus arctissimè cohibes sumptus, ac vix fieri sinis decimam expensæ partem ex ea, quæ cæteris auream supergredi mediocritatem visa non fuit. Suppetias ferre laboranti Reipublicæ, solenne perpetuò fuit Alteriæ Genti, quę Magnanimos, & Regales spiritus ducens à Proauis nobilissimis, ac præsertim à Stephano VIII. Sum-

mo Pontifice, qui ante annos omninò ſeptingentos Sacrum Imperium præclariſſimè geſſit: à Petro, Victorino, Cornelio, Rodulpho, & Ioanne Baptiſta, Principibus Purpuratis: à Marco Othonis Cæſaris Dapifero: à Corradutio Patricio Romanorum opulentiſſimo, qui anno reparatæ Salutis decimoquinto ſupra milleſimum ducẽteſimum Helenam Vrſinam duxit Vxorem: ab his, inquam, alijſque innumeris pacis, & belli artibus florentiſſimis Viris præcelſam Indolem hauriens, Populo contra inopiam, & cætera incommoda præſidio fuit: vetuſtiſſima Templa, & Publicas Ædes excitauit: omnibus ſalutare perfugium perpetuò præbuit, præſertim cum Conſeruatorum Principes Senatui dedit: nobiles Ciuitates Vi-

ter-

terbium, & Vrbem veterem patrocinio fouit, adeout Laurentius Alterius earumdem Pater, ac Patronus publico plauſu ſalutatus fuerit. Et mirabimur, quod Populum augeat donis Optimus Princeps, proles Heroum, qui vel in priuata fortuna populari ſemper commodo ſtuduerunt? Hoc verò ſtudium publicæ incolumitatis Tuum præcipuè enituit, cum Palutium Cardinalem Alterium adhibere in Regno gubernãdo curarum omnium, conſiliorumque participem decreuiſti, cuius præcelſa mens Idea videtur earum, quas temperandis hominibus, ac regendis Imperijs Aeternum Diuinitatis Conſilium deſtinauit. Accedit ad cæteras dotes, quæ carum æquè, ac venerabilem Te Populis effingunt, eximia fœli-

citas,

citas, qua Cæleſtes virtutes Tuas muneratur Deus, quamque cæteroqui præſtare de ſe ipſo nemo poteſt. Hinc pacatiſſimum Tibi eſt Regimen, eritque perpetuò: vtque olim Sapientiſſimo Principum imperante Iſraeli, fauſtiſſima Populo Pax affulſit, ita Sanctiſſimum Regimen Tuum, expulſis iam bellorum nubibus, perpetuæ pacis ſerenitas exhilarabit. Exordium ipſum Principatus Tui vniuerſam Europam fortunauit. Dum Comitia protrahebantur, quot imminentium diſcriminum horror noſtris animis obuerſabatur? Inſtare iam Italiæ faucibus Turcarum Tyrannus videbatur: Rebelles Hungariæ Proceres magnos in Germania motus concitauerant: inteſtinis diſſidijs agitabatur Polonia: vltrò Coſacchi

de-

dediderant ſe ſe Hoſti Chriſtiani nominis infenſiſſimo: Sed vix Te renunciato Pontifice, viſa ſunt illicò improſpera fata diffingi. Turca in interiora Regni recepit ſe, non ſine metu breui erupturę ciuilis pugnæ: quæ pars Hungariæ defecerat, adorat Cæſarem: Præclariſſimo Regi plaudit vniuerſa Polonia: inter ſe diſsidentes Coſacchi Bizantium execrantur, teſtes Fidei, & obſequij ſui Nuncios Gracouiam, & Varſauiam identidem legant. Vſque adeo placuit Superis electio Tua, vt illius prœmium has terræ felicitates indulſerint, eruptura bella cōpreſſerint, & ſpe pulcherrima mortales erexerint. Quot ſub Te Principe Romanæ Fidei Triumphi adorhantur! Æthnicæ ſuperſtitionis excidium augurari licet ex ijs nuncijs,

quæ de reuocatis in Iaponiam Lusitanis sparguntur in dies. Neque verò nihil proderit ad subdendos Vaticano animos Barbarorũ Tuus eximius cultus in Franciscum Xauerium, Sanctissimum Indiarum Apostolum. Profectò sicuti Diuina Fides mirificè amplificata est, Regnante Gregorio Tertiodecimo, qui secundo post septuagesimum elapsi seculi anno principatum ingressus est, ita crediderim, ditandam faustissimis incrementis, dum post centum ferè annos eadem Religione, Magnanimitate, cæterisq; dotibus ornatus Pontifex Regnum capessit. Eoque magis faustissima quæuis augurari licet, quòd Te nobis non sine prodigio pacatum aliquando Numen indulsit. Quamuis enim antequam Sacrum Purpuratorum

torum Principum Senatũ illuſtraſſes, plerique ominati fuiſſent, Tibi deferendum Sacrum Imperium: Quamuis aliàs idem Sapiẽtiſſimum Concilium Heroum, quibus Cardinibus innititur Eccleſia Diuina, perhonorificam de Te ſententiam tuliſſet, cum ad præclaram Legationem ob ineundam inter Potentiſſimos Principes pacem elegit Te (quo quidem tempore patuit, quanta ſit in conferẽdis muneribus Sacri Collegij ſapientia, quod Iulium etiam Roſpilioſium, Optimum in Summo Pontificatu Deceſſorem Tuum, Vrbis Gubernatorem conſtituit, adeoque Duos Supremos Arbitros ſacrarum rerum, eo quodammodo præludio, ac teſtificatione deſignauit) quamuis demum Tua Virtus eximia prouocaret ſummos hono-

res, Tuique omnes admiratione mirificè caperentur, ea tamen inita erat ſeries Conſiliorum, eum Sacri Senatores tramitem ingreſſi erant, inque tàm diuerſas quamplurimi ſemitas abibant, vt prodigioſa videri potuerit animorum de Te eligendo conſpiratio. Deinde verò cum ſupplices acciderunt omnes ad Tuos pedes, & mirabili fœdere ſtudiorum flagitauerunt ex Te, vt præeſſe dignareris rebus humanis, incredibilis demiſſio Animi Tui conceptam ab alijs hominum fœlicitatem penè in ipſo partu eſtinxit. Idcircò in relata de alijs, deque Te ipſo Victoria Diuinum adeo Conſilium triumphauit, vt Adeodatus dicendus fuiſſes, niſi Tibi placuiſſet Clementiſſimum Nomen. Non incaſſum Te per ſumma prodigia nobis

bis asseruit Deus. Hinc etiam, præter cæteras causas, spe præcipimus, faustum Regimen Tuum diutissimè producendum. Idque ego præcipuè omnibus votis exopto, qui omnia summa debeo beneficentissimo Tuo in Societatem nostram, & innumeris argumentis perspecto, atque explorato animo: præter priuata nomina, quibus mirificè me obstrinxit Diuinitas Clementissimę Indolis Tuæ. Nestoream pariter Tibi Aetatem amantissimè vouet, qui me ad hæc Opuscula edenda impulit, Egregius Adolescens, qui singulari gaudio gestiuit ob delatum Cęlestibus dotibus Tuis Sacrum Imperium. Deuinctissimum Tibi suæ domus obsequium, cum olim Neapoli Summi Pontificis Nuncius aderas, Humanissima significatione

voluntatis erexisti: ipsumque accedentem in hanc Regiam Sanctitatis, & Sapientiæ, ante duos annos incredibili comitate dignatus es; ideoq; ob hæc priuata nomina præcipuum à se Tibi humillimi cultus Vectigal exhibendum putauit. Hoc verò vt Cælesti illa Tui vultus Clementià excipias, Beatissime Pater, oratum Te etiam, atque etiam velim.

IOAN-

IOANNES PAVLVS OLIVA
Præpositus Generalis Societatis Iesu.

CVM Orationem, & Carmina P. Ioannis Laurentij Lucchesinij nostræ Societatis Sacerdotis in Laudem Sanctissimi Domini Nostri Clementis Decimi aliquot eiusdem Societatis Theologi recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, potestatem facimus, vt Typis mandentur, si ijs, ad quos pertinet, ita videbitur. Datum Romæ 6. Augusti 1670.

Ioannes Paulus Oliua.

HAs Sanctissimi Domini Nostri Clementis X. ingeniosissimà Mineruà congestas laudes, quà soluta quà stricta Oratione, ex mandato Reuerendiss. P. S. Palat. Apostolici Magistri maxima cum voluptate perlegi, easque publica editione dignissimas censeo. Romæ 31. Iulij 1670.

Christophorus de Auria
Vtriusque Signaturæ Referendarius.

Imprimatur.

Si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost.

I. de Angelis Archiep. Vrbin. Vicesg.

Imprimatur.

Fr. Hyacinthus Libellus S. P. Apost. Mag.

AV-

AVTHOR LECTORI.

ORATIONEM hanc premere omninò decreueram, vt argumento imparem ſuo, quæque obiurgare potius, penè dixerim, audet, quàm commendare Cæleſtes Optimi Pontificis prærogatiuas, aut illas certè vix innuit curſim. Neque verò eadem amplificari facili negotio poterat, niſi ſeries, adeoque argumentum ipſum immutaretur, præſertim cum innumera quotidie à Sãctiſſimo Principe Diuinarum Exẽpla laudum exhibeantur, quæ copioſius multò eſſe cogerent Orationis incrementum, quàm ſint veſtigia illa, quibus inſtitit primò.

mò. At carmina ex tempore effusa, quæ testem omnium Sanctissimum habent, vt in simili causa Statij verbis vtar, hoc ipso honore contenta, quod videlicet oblata statim fuissent Sapientissimo Pontifici, cæteroqui delitescere amabant. Non obsequi tamen non potui quamplurimis Præclarissimis Viris, & humanissimo Adolescenti, à quo lacessitum præcipuè me fuisse ad hæc Typis concedenda, accepisti, Candide Lector, ex Epistola Nuncupatoria ad Sanctissimum Clementem. Habes igitur, quam Orationem in Aula Maxima Collegij Romani ad Eminentissimum Principem Palutium Cardinalem Alterium, & Excellentissimos Principes Gasparem Alterium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Generalem, & Angelum Pontificiarum Triremium Præfectum, in Corona ferè omnium, quotquot Romæ aderant, Præsulum Illustrissimorum, venustissimè dixit

D. Ray-

D. Raynaldus Aquauiua Seminarij Romani Conuictor. Eam licet nullo penitus immutato verbo tuis oculis subijciam, diuersa tamen profectò videbitur ab illa, quam Ingeniosissimi Adolescentis vox animauit. At de huius editionis Authore nisi pauca præfarer, ingrati omninò animi notam subirem. Iure conqueritur Scipio Ammiratus, consuetum Spinellæ Genti fuisse; præclara sua decora dissimulare, cumque alij Neapolitani Proceres exhibere sibi vltrò consueuerint domesticæ gloriæ monumenta, nihil à Principibus hisce Viris extundi ab se potuisse. Sedenim ex ijs, quæ occultare ipsorum modestia non potuit, arguere licet cætera ornamenta stirpis heroicæ. Constat ex publicis tabulis, ante quadringentos omninò annos illustri Comitum titulo decoratam illam fuisse, Fiduciarijs Oppidis, Aquinatum Comitum propè regali Consanguinitate ac

ac deinde adultam per omnes laudes ſub Andegauenſibus, Aragonijs, & Auſtriacis Regibus, à quibus Spinelli Principes, Conſilio, Manuque præſtãtes non ſemel Exercituum Imperio ſunt admoti, & amplificata latiſsimè eſt illorum ditio; adeo vt Cariati tantùm Principi, præclariſsimo videlicet Triumphalis Arboris Ramo, præter Oppida quamplurima, & Pagos, pareant Vrbes omninò ſex. In his Carolus Cæſar hoc nomine Quintus Heroum Phœnix, cum per Calabriam iter haberet, Regio paratu exceptus, operto coram ſe capite ſtare voluit Ferdinandum Spinellum Caſtrouillari, & Cariati Ducem: nec abſimilis honor habitus exinde eſt Carolo, & Ioanni Baptiſtæ, ob egregiam nobilitatem, & merita; ac præſertim quia per annos quamplurimos triremes duas in hoſtes fidei ære priuato muniuerant. Sed aliena decora recẽſere iniuria maximarum D. Ioannis

Bapti-

Baptiſtæ Virtutum videri poſſit. Enimuerò ità excolit animum incredibili ſtudio Sapientiæ, ita ad omne officium Vrbaniſſimis moribus demittit ſublime Genus, adeò Religione in Deum, Prudentia, Moderatione, nobilium Tolerantia laborum ornatur, vt ex ferè bis mille Adoleſcentibus, qui Gregorianā Academiam frequentant, nulli confidentius ominari liceat præclaros honores Sacræ Reipublicæ. Si teſte Vate, qui carminibus complexus eſt belli Ciuilis Hiſtoriam,

Cæſarue priorem,
Pompeiuſue parem,

iniquè ferebant; à nullo ſuccenſeri mihi poterit, ſi dixero: non deeſſe, qui parem de ſe, ac Ioannes Baptiſta Spinellus concitauerit ſpem, deeſſe qui maiorem. Illam etiam amplificat Materni Generis claritas, qua Romanæ Nobilitati miſcetur arctiſſimè, qua Sabellos Principes,

Vrsinos, Pamphilios contingit adeo, vt ijdem omni studio daturi operam sint ad illius honores amplificandos, qui Sabelli Principis Amità natus, quinque Romanorum Pontificum indolem hausit, & vnius supra triginta Principum Purpuratorum.

Cura

Cum Sanctiſſimo Pontifice

CLEMENTE DECIMO

RECVSANTE IMPERIVM EXPOSTVLATIO

DICTA

A D. RAYNALDO AQVAVIVA
Seminarij Romani Conuictore.

AD faſtigium dignitatis elata eſt Chriſtiana Religio: Salus publica triumphauit. Pontificem illum ab vlnis Cœli cunctantis extorſimus, quem nondum Sacro Purpuratorum Patrum Senatui adſcriptum

communia omnium præſagia, priuata ſingulorum ſtudia, & Regnatricis præſertim Vrbis vota Diuinitatis Vicarium deſignabant. Poſt diuturna Comitia, in quibus mora pretium addidit electioni pulcherrimæ, Æmylium Cardinalem Alterium Diuini Proregem Numinis adoramus. Si quis ex illa ſuperbiſſimorum hominum turba, quos naſci Reges oportuit, ea illos exagitat libido librandi fata Regnorum, incertus animi fluctuauit, an ſingulari ſuffragatione præſentiſſimi Dei Romani Pontifices renuncientur, illud in præſentia inficietur, ſi omninò è mentis ſtatu deiectus haberi velit. Cœleſtis Triumphum Prouidẽtię fuiſſe, de Clemente eligendo conſenſionem animorum, ambigit nemo. Diutius pugnandum cum Mo-

deſtia Principis fuit, quàm laborandum, vt in illum omnium ſuffragia conſpirarent. Intra breuiſſimi temporis anguſtias initum eſt conſilium erigendi Chriſtianam Rempublicam, hunc illi Sacrorum Præſidem ſtatuendo; ſed plures horæ fluxerunt, dum precibus, querelis, lachrymis, iniecto religionis metu, auertere à ſe ſummam fortunam contendit. Vicit publica Fauſtitas: & quandoquidem crimen eſſe dicebat, ſi cæteris ipſe præficeretur, Sanctiſſimo conſecrari crimine voluit Purpuratorum Senatus. Tuis Te armis aggredior, Sanctiſſime Princeps, & quoniam, ſuſcitato criminis metu, alios deterres, ne Tibi tradant Imperium, in medium affero præcipua nomina, quibus culpæ Tibi vertere debes hanc ip-
 ſam

ſam Imperij fugam. Quàm ineptus Orator videri poſſum, cui cum exultandum eſſet in ampliſſimo Egregij Principis laudum campo, eundem magni facinoris arguo? Sedenim cum illo humani generis nomine expoſtulandum eſt, quod, cum ſe ad Rempublicam acceſſurum negaret, propemodum funeſtauit. Neque temporis, & ingenij vitio deterendæ ſunt laudes, quas Clemens Optimus auerſatur, quæque infinitæ cum ſint, nequeunt omninò breuiſſimæ finibus orationis includi.

Ac primò quidem tàm ſplendidè abutor Clementia Tua, Pontifex Optime, vt cum de ſeueriſſimo illo Tuo Sacri Regni contemptu dicturus vnicè accedam, quemque multiplici de cauſa Tibi piaculo vertam, illum ſaltem admirari nolim;

velu-

veluti fortis, magnique animi inso- litum documentum. Cum enim ab ineunte ætate horas quotidie pluri- mas Diuinis colloquijs consecraue- ris, cui prodigiosa videri possit de- spicientia, quam exhibes, rerum hu- manarum? Illi, quibus intimæ cum Deo necessitudinis vsus intercessit, quique contentione mentis assidua Seculis, & Imperijs immortalibus intersunt, parum pellacem sui spe- ciem ingerunt ea, quæ cæteris ho- minibus eximia, & præclara viden- tur. Idcircò cum Diuini iucundita- te congressus in quàm longissimum tempus quotidie frui consueueris, prodigij loco ducerem, nisi despi- catui haberes suauem sensum, quo in animum illabi solet humani ne- ctar Imperij. Verùm hoc ipso no- mine, plerique reponent, admira-

tionem Clemens laceſſit, quia vſque adeo Cæleſtem indolem hauſit, vt vulgaria penè in illo videri debeant, quæ in cæteris ſunt prodigioſa mortalibus. Vtcumque iſta ſe habeant; ſtupore certè defigere nullum debet ſupremi honoris contemptus, quem in Te plerique ſuſpiciunt. Atque vt ſeriò cauſam ingrediar, admiratione potius vnumquemque defigat multiplex criminis ſimilitudo, qua ſe Princeps Innocentiſſimus, Sacrum Principatum ſubterfugiens, obſtringere meditatur.

Culpæ Tibi non darem iniuriam, qua violare videris præclariſſimam Patriam, in Te, ſi annuas, regnaturam; niſi eius damna eſſent pariter vulnera Reipublicæ, quę ſolet egregiè temperari ab illis, qui primo Romani Solis intuitu, primoque hauſtu

ſpiri-

ſpiritus de hoc Cælo, humanis omnibus, & Diuinis laudibus ornatiſſimo, virtutum illuſtria ſemina contrahunt, & ad Romanæ laudis, & veræ gloriæ ſtudium celebritate Maiorum, & fama excitantur. Non arguerem conſilium fraudandi Nobiliſſimos Proauos Tuos honore illis in Te delato, niſi pietas in Parentes commendata nobis diuinitus eſſet, & inſita penitus à natura: Niſi ab iiſdem bellicoſiſſimis Viris, & Exercituum Imperatoribus, aſſuetis mercari gloriam profuſione magnanimi ſanguinis, edoctus fuiſſes, non reſpuere decus vltrò Tibi collatum, ſiquidem per vrbanas artes ſtudia pacis agitare voluiſti: Niſi debuiſſes iiſdem ſolatium extinguendi in Te virilis præclariſſimi germinis. Quod quidem non abs re con-

tigiſſe crediderim, ſed quia Maximis Heroibus fœcunda Maiorem gignere ſtirps inclyta vltra non poterat. Sed hoc facilè dilues crimen, neque enim effœta dicenda eſt Arbor Regalis, in qua egregium aliùs lectiſſimæ ſtirpis germen inſeritur. Nullus tamen non admiretur, quod cũ Duos Germanos Fratres ad Supremũ Apoſtolici Principatus Apicem eximia virtus, & publica deſtinatio inuitaſſet, parum tamen abfuerit, quin Præclara Domus hac laude deſtitueretur, cum alteri immaturæ mortis inuidia, ſuus alteri Pudor, & incredibilis Demiſſio animi Supremum ſacri honoris culmen ademiſſet.

Vt ex hoc tamen fonte in Te non deriuaueris noxam, aliunde magni criminis inuidia flagrabis, eluſæ videli-

delicet publicæ omnium hominum vocis, quæ haberi ſolet Diuinum Oraculum. Sacram humani generis procurationem Tibi plurimorum Auguria decreuerant: nec vnquam de conferendo Reipublicæ regimine Præſuli non dum inter Purpuratos Patres relato, adeo conſtans omnium animis inhæſit opinio. Camertes Antiſtes Optimus moderabaris: Non exiguam tantùm ſacræ domus partem, (quam Italicum egregiæ illius Vrbis indicat nomen) ſed vniuerſum, quà latè patet, Chriſtianum Orbem temperandum à Te fama aſſerebat. Pontificis Nuncius Neapoli aderas. Præſenſere Ciues mei, Legationes à Te rerum olim potito deſtinandas ad potentiſſimos Europæ Reges, imò etiam ad Sinas & Braſilos ſacris le-

gibus informandos. Decessoris Tui Cubiculi Præfectum agebas: Non Pontificiæ tantùm, sed & Cælestes quàm primùm Fores à Te recludendæ omnium erant votum, & præsagium.

An verò vllo excusationis clypeo à Te auertere poteris criminis notam, quam incurris, Dei, hominumque præsensiones frustrare conatus? Ætatem prætendis, & fractas senectutis incommodis vires? Grauis illa quidem est, cum Seculi vel infortunia, vel crimina Tuam huc vsque eximiam virtutem Regno distulerint. Sed quò breuior futura esset vsura magnæ virtutis, eò ambitiosius expetenda esset à Republica Præstãtissimi Principis virtus. Quid quod breuem fore quis metuat fœlicitatem, quam prodi-

giosè

giosè nobis Cælum indulſit? Suo-
rum munerum Superos optimos non
pænitebit. Oblatos Tibi certatim
à ſubditis Populis annos viues. Con-
ſuetum Alterijs Heroibus præter-
gredi Seculum. Ex quibus ille, quem
Nobilē & Longæuum virum dicit
inſcriptio ſepulchri in Templo D.
Mariæ ſupra Mineruam, attigit æ-
tatis annum Decimum ſupra Cen-
teſimum, ad eam vſque diem opti-
ma ſemper valetudine vſus. Nulla
Tibi, Virtutis merito, sũt Senectutis
incommoda, quia nullo attrita lu-
xu Iuuentus fuit. Pedibus incedis
Tuis: Obequitantem Vrbis pomæ-
rium vidimus nuper, cum Sacra Di-
uorum Templa ſupplex inuiſeres.
Non Te obtundent Sacri Regiminis
curæ, quia abhorrentem à volupta-
tibus vitam perpetuò ſequutus, &

laboribus innutritus, continuatis negotijs, & in se quodam orbe redeuntibus semper exercitus es. Non infausti, qui forte contingerent, rerum euentus, perturbare possent acquiescentem in decretis Diuinis Sapientiam Tuam, & Mentem ab Olympi vertice adumbratam, quem nulli vnquam ventorum, aut imbrium impetus concitarunt. Enimuerò viridis ille, & integerrimi Corporis vigor: Perpetuæ illæ Animi feriæ, & status honestissimæ quietis, & Alcedonia placidissimæ pacis, spondent, Christianam Rempublicam à Tuo Imperio diutissimè fortunandam. Frustra ergo ætatem prætexis, vt à Te recusatæ tutelæ generis humani querelas amoliaris.

Non satis à cæteris dotibus munitum, adeoque imparem Te præ-

claro

claro Muneri dicis, vt culpa carere videaris? At nullus vnquam eximium adeo præ ſe ſimilitudinis Diuinæ ſpecimen tulit; ideoque nullum vnquam maior famæ conſtantia Diuinis obeundis vicibus deſtinauit. Mitto inſtitutam à primis annis ſanctiſſimè vitam. Quid commemorem Sapientiam ſingularem, & omni doctrinarum genere excultam, ijs præcipuè, quibus homines temperantur? Quid de ſolidiſſima in iudicando prudentia loquar? Recenſebo cæteras dotes? Ingenium Clementiſſimum, & in quo difficile, & moroſum nihil, ſed nihil præterea molle, & in ipſa ſuauitate languidum, & remiſſum nihil: honeſtatis denique perpetuum lumen, eodemque ſemper tenore productum integerrimæ colorem vitæ.

Paucis plurima amplectar, si eorum Te Præsulum Ideam fuisse dixero, quos publica faustitas ad Sacrum Imperium deposcit. Adeste animis, Auditores, dum rem maximam paucis conficio. Si quis ad altissimum exemplar conformet Romanum Pontificem, duas, vt arbitror, quæ raro consortio conspirant, in illo exiget prærogatiuas: Vt videlicet diuturno congressu Deum alloquutus perpetuò fuerit; qui enim alterius Principis partes sumpturus est, illius ingenium, & indolem induisse penitus diuturna cum eodem consuetudine debet: Vtque in rebus humanis exercitatissimus sit, ne plurimorum incommodo regnare discat in Regno. Vbi alteram ex his laudibus desideres, vix parem inuenies Imperio amplissimo, & Sacrosan-

ſancto. At ſi vnquam mirabili fœdere conuenerunt, ſupra votorum audaciam illas in Æmylio Alterio venerati ſunt, qui eundem, fruſtra reluctantem, Rempublicam capeſſere coegerunt. Vultis præteritas illius diurnas, nocturnaſque curas inſpiciamus? Planè vultis. Poſt nullas ferè veſpertinas epulas, breuiſſima quiete contentus, vna, vel alterā poſt noctis medium hora, vel ſumma hyeme, ſurgere conſueuit è ſtrato, & horas exinde plures protrahere cum Diuinitate colloquiū: Tùm Sacras ad Aras ſummo mane religioſiſſimè, & ſæpe non ſine lachrymis quotidie operari: Et vniuerſam deinde diem tranſigere in ærumnoſiſſimis laboribus pro cuſtodia publicæ rei: Sique vllum ab ijs tempus vacaret, repetere ſtatim in ſa-

cris precibus profuſam in ſe Numinis indulgentiam; adeo vt meminerim ante plures menſes me audire Præſulem Sapientiſſimum, aſſerentem: nullum ſibi vnquam, ne ex ipſis quidem intra religioſa clauſtra receptis viris, innotuiſſe, qui maiori Diuini colloquij ſtudio, quàm Æmylius Alterius caperetur.

Diuerſamne Sanctiſſimi Eccleſiæ Patres, dum in terris agerent, vitæ rationem inſtituerunt? Timida nimium, & exilis eſt oratio noſtra. Diuerſam, propè dixerim, inſtituerent, ſi ex Diuina digreſſi Romanam aulam repeterent Sanctiſſimi Patres? An perperam affirmauimus, Ideam Te, Cæleſtis Indolis Princeps, illorum Præſulum eſſe, quorum Imperio teneri ambit Orbis terrarum? Neque conſcientiæ me-

tu

tu conflictaris, dum in Tuum ſinum conuolantem Rempublicam auerſaris? Dum omnem lapidem moues, ne Tibi ſacrum decernatur Imperium? Neque enim Cunctatio illa Tua fuit, ſed Horror, & Execratio, & Animi Fuga, ſiquidem Corpus obſidentium Te Purpuratorum Principum Auguſtiſſimo carcere includebatur.

Sed fruſtra in maximam notam incurris, molitus vniuerſum propemodum addictorum Chriſto hominum genus hac Tua repulſa conficere. Quamuis auia Siluarum, & Montium concaua Te abdidiſſent, prodigioſas, auſim dicere, rurſus Columbas, aut Cæleſtis ductum flammæ ſequuta è latebris Te flagrantiſſima omnium ſtudia eruiſſent. Nimium quantum infauſti hu-

ius Seculi intereſt, ad gubernacula, accedere Virum, qui ad Diuinæ ſimilitudinis indolem probè præcultus, & magna in orando facilitate, Numinis vſus, conciliare mortalibus Superos poſſit. Qui Princeps magnam ſemper habuit cum Diuinitate rationem, omnia extorquebit ab eodem in ſe indulgentiſſimo Numine. Quidquid non rapiet Turca ob occupatam Cretam ſuperbiens, quidquid non atterent Scythæ, quidquid non turbabit Batauus, id penitus tribuetur Tibi opem ferenti Sanctiſſimis precibus Reipublicæ laboranti.

Infælicium, quæ ab Eccleſia Diuina auertere detrectabas, fatorum conſcientia oppreſſus fuiſſes; incurriſſes in crimen eiuſdem ſpoliatæ lucris innumeris, quibus Te re-

gnante ditabitur. Si Tyranni barbari nobis instarent, Magnum illis Leonem obiceremus, quia parem in Te Cælestis animi Constantiam intuemur. Si Principes, fidei suæ dedecus inurentes, Ecclesiæ dignitatem labefactare contenderent, in Te Septimi Gregorij virile robur, & Magnanimum pectus experirētur. Si Vigilem sollicitudinem, & perpetuas curas infaustum Seculum requirit in Principe, Magni Gregorij Vigilantiam desiderabit nemo. Huiusmodi commodis rem spoliatum publicam ibas, nec vocari formidabas in inuidiam eiusdem euersæ?

Atque vt ex ijs, quæ primos Sacri Principatus dies illustrabunt, exempla petam, fortasse non adimendi dicatis diuino cultui hominibus vectigalis; si à gubernaculis recessisses,

ſiſſes, collata in Te culpa fuiſſet. Egregiam ſtatim publicæ fælicitati nauabis operam, Iuſtitiæ curam auidè amplexus, moribus exornans, emendans legibus quæcumque corrupta, vel ægra eſſent in Sacro Regimine, & iacentem præſertim Virtutem extollens. Ad hanc erigendam cum Te induceret præclara Indoles Tua, & ad ſacra munera viris optimè meritis, & à publico honore ceſſantibus conferenda, affinis culpæ omninò fuiſſes, hoc illos prœmio fraudando, dum adminiſtrationem ſuſcipere detrectabas.

Præſertim verò veniſſes in crimen erepti Reipublicæ Prę ſidis Eximij, Palutij Cardinalis Alterij, quem hìc vniuerſæ Vrbis plauſus veneratur, quique illam Tuo ductu, Imperio, & auſpicio præclariſſimè gerit.

Quod aggrederis facinus, Pontifex Optime? Si tàm illiberaliter ipſe contemnis Imperium, hunc Virum Reipublicæ inuidebas, Generis, Ingenij, Doctrinæ, Virtutis, Sapientiæ, Religionis, Honorum dignitate ſingularem, ac Romanæ Purpuræ ſplendore iam diu florentem? Qui ſimilitudinem in ſe præſtantiſſimæ mentis Tuæ moribus effingit? Cui vigor Principe dignus, & Iuſtitiæ tenaciſſimum ſtudium indolem format, quam publica fauſtitas exigebat. Communibus omnium ſermonibus circumfertur Mens illa maximæ cuiuslibet molis capax, Conſilia ſapientiſſimi oris, eximium ſtudium Veritatis, quo nullum inani ſpe lactat, & aulicis verbis ſuſpendit, contra plurimorum Principum morem, Summa in conficiendis ne-

gotijs celeritas, qua oblata singulis munera geminantur; Æquabilis in vtraque Fortuna tenor vitæ, gratissimus Animus, ac Regalis, perpetua studia publicæ rei bono addicta, Integerrimi, & Candidissimi Mores: Neque verò vt in alijs Rempublicam aggressis, quònam euasuri sint, spe præcipimus; auidi expectamus; sed intuemur iam assecutum apicem Imperatoriæ virtutis. Alios Regimen ipsum excoluit, donatos Purpura in aditu ipso Regiminis: Hunc Purpura exornatum, & laudibus excultum omnibus Regnum accepit; vt proinde ineptum sit admirari, quod in Republica temperanda ita prima ipsa die constantem, & imminentem curis illustribus operam Magno Clementi præstiterit, perinde ac si ad rem administrandam

publi-

publicam antè plurimos annos ſe contuliſſet. Vtcumque, Sanctiſſime Clemens, optimè de genere humano meritus ſis, nullo illud nomine magis obſtringitur Tibi, quàm quòd hunc Tecum Virum aſſidere clauo decreueris. Vſque adeo præſtat, præferendum omnibus eligi ex omnibus. Præſtat, Conſilij partum eſſe, veluti Deus ipſe mente Sapientiam parit, à qua Regna omnia temperantur. Hæc tu, à Sacro Imperio velis remiſq; fugam capeſſens, Chriſtianæ rei commoda cum inuideres, mirum, ac magnum à Te facinus adornatum fuiſſe abnues?

Itane verò quia Tecum pulcherrimo nexu coniunctæ erant illius virtutes, merito prœmio fraudandas arbitrabaris? Perinde ac omnes in Te ipſo regnantes Cæleſtes do-

tes proculcabas. An in crimen venere Diuinæ Virtutes, eo quod in Tuo Animo Regiam ſtatuerint, vt proinde in Te coronari non poſſint? Quid ſaltē in Te admiſit Chriſtiana Reſpublica, vt illi ſubtrahere debeas Triumphum, quo, Te renunciato Pontifice, ſuis hoſtibus inſultabit? Dolore contabeſcet, furoris inſania ringetur Hæreſis, dum audiet, tandem coactum præſidere rebus humanis Heroem, quem ipſa Inuidia vereri ſemper coacta fuit, & in quo Sole ne fingi quidem labes vlla vnquam potuit ab oculis venenatis. Hos Te Catholicę Fidei Triumphos adimentem magni criminis conſcientia non percellit?

Quæ cum ita ſint, Chriſtianæ Reipublicæ nomine gratias agimus immortales Senatui Sapientiſſimo

Pur-

Purpuratorum Principum, quòd tutelam Sacrorum, & Chriſtiani Orbis fata ſuſcipere coegerint meritiſſimum Virum, & gentibus viuere, non tamen oblitum ſui; nullus enim fælicius ſempiternæ ſuæ conſulit fælicitati, quàm qui eandem cæteris omnibus mortalibus elaborat. Cur priuatis Tuis affectibus blandirentur, cum Dei, hominumque ſententia fuerit, vt inſtaurandum virtute Tua Regnum acciperes? Supereſt, vt in extrema Oratione ſpondeam Quiritibus, eundem Te in Regali Sacerdotio futurum, qui fuiſti Præſul, & Purpuratus. Vtcumque vellet, nihil in Te poterit mutare Fortuna; nimium enim diu Sanctiſſimis moribus aſſueuiſti. Nihil in Te quæſiti per ſimulationem decoris; nihil populis, & famæ

plau-

plausibus datum: vnicum studium dissimulandi eximia ornamenta Animi Tui. Non prima tantùm specie blandientes, sed cordatas, & robustas in Te Virtutes adoramus. His indiget publica Faustitas: hæc Indoles est verè Romana: hanc Populi exigunt in Principe, qui non breui desituræ Famæ plausus inanes in aditu Principatus mercetur sibi, sed solidam populis salutem, & incolumitatem restituat, cuius proles futura sit sui Nominis Immortalitas, ambitu seculorum omnium coronanda. Has Diuinas Tuas dotes, quas ne detereret, attingere non fuit ausa Infantia nostra; integras, illibatasque relinquimus ijs, à quibus Magistris informamur, deuinctissimis Tibi, qui earundem Historia Sacros Romanorum Pontificum

fastos

fastos mirificè locupletabunt. Tu verò, Pontificum Optime, & Humanissime, veniam dabis, si ob consilium, quod inieras, destituendi Christianam Rempublicam præsidio Tuo, magni Te criminis, ipsius Reipublicæ nomine, insimulauimus.

CARMINVM PROLVSIO

DICTA AB ALEXANDRO CASALIO.

CAeleſtem Proteum fuiſſe dixeris diem, qua Maximus Clemens coronatus eſt, ſi enim formas ſe vertit in omnes, vt fabulantur Poetæ, cæruleus ille maris Vates, optatiſſima pariter hæc Dies multiplici ore videndam ſe Quiritibus præbuit. Aurora Nubibus obducta fuit. Raris itidem Nubibus obſitus aer, dum Purpurati Principes peterent Vaticanum. Mox, dum Solenne fieret Sacrum à Sanctiſſimo Pontifice, ſine vllo Tonitrui ſtrepitu, aut Venti murmure, tenuis Imber identidem decidit: identidem modeſtus è Nubibus prodiuit Sol, qui deinde exultantior protulit frontem, cum exornatus Triplici Diademate fuit Optimus Princeps. Prodire viſus è Sypario eſt Siderum Cæſar, vt ipſe pariter vna cum infinita mortalium vi ante Coronatum Diuinitatis Vicarium procumbente cultum exhiberet illi, qui diſperget cum Sole beneficas humano generi manus. Obſequio deinde

inde ſuo perfunctus, ſub Nubes iterum receſſit. Hinc anſa nobis oblata, illas tantùm ex innumeris Optimi Prinçipis dotibus carmine repræſentandi, quæ ex Multiplici triumphalis Diei ore innuuntur. Quid, inquies, Imbri, & Nubibus cum Imperij Fuga, cum perpetuo ſacrarum Precum ſtudio, & cæteris Egregij Principis prærogatiuis? Aliquo hæc pacto fortaſſe conuenient, & Philoſophica plerumque ratiocinatione vnum ex alio inferetur. Arcanis fœcunda ſunt quæcumque Deum circumſtant, ac Deo ſimillimos Principes. Præfari tamen interea cogimur, defloratam eſſe in præſentia, qua vnicè tueri ſe poterant noſtri luſus, gratiam celeritatis. At cum illi, triduo poſtquam Cæleſtis Proteus Romam exhilarauit, delati ſint ad pedes Magni Clementis, à nobis culpam non abfuturam credidiſſemus, ſi ſplendor elegantiæ vllus illis fuiſſet appictus, dum ſubijciendi nunc erant oculis, vtcumque eruditiſſimis, cæterorum, quo exornati nō ſunt, cū primò ſubiecti fuerūt oculis Pontificis Sapientiſſimi. Hæc porrò carmina dixerunt Egregij Adoleſcentes,

Ale-

Alexander Casalius.
Antonius Ottolinus Seminarij Romani Conuictor.
Attus Cellesius Seminarij Romani Conuictor.
Gabriel Perla Seminarij Romani Conuictor.
Ioannes Marcus Paggius.
Ioseph Floridus.
Ioseph Hache.
D. Raynaldus Aquauiua Seminarij Romani Conuictor.
D. Restainus Cantelmus Seminarij Romani Conuictor.
Vincentius Fazzinus Seminarij Romani Conuictor.

Cæterùm quemadmodum ineptos Arbitros ingeniorũ teruncij facimus, ita præstantium Poetarum censuram veneramur:

Hi pressos incude maligna
Diffingant versus: horum sub pollice vultum
Ducat Apelleum rudis, informisque Camena;

Ho-

Horum aliquis feriat: dextrā ferientis adoro.
Muſarum à ſacris aluearibus arceo fucos,
Ignauū pecus, & ſtomacho tunc ſurgit orexis,
Aggreditur quando Muſas is forfice, Apollo.
Quo minui Admeti nollet tonſore capellas:
Aude aliquid cedro dignum: decoctius affer,
Illepidū, & craſſum dein carmē, Critice, carpe.
Non tu Mercurij, quod fingo, probas ſimulacrū?
En ſiluam: molire aliud: talaria, vultus
Exprime furaces, lignoque imitare crumenā.
Voti, inquis, modicus fungar vice cotis, acutū
Reddere quæ ferrum valet, exſors ipſa ſecādi.
Eſt, qui de tabulis Zeuſis Ioue iudicat æquo,
Nec phiala ſuper appoſitè depinget Iacchum.
Te certè peregrè rapuit non pictus Iacchus.
Pictorē haud illū ars ſua, te eſſe iubet tua Vatē.
Hinc te quando tuum conari carmina adegit
Munus, & infælix ſubeunda tibi alea, palle
Ceu Lugdunēſis Rhetor: dein tetrica quinque
Ora ſeris claudas, exoſa pericula vitans.
Quod placeat carmen, plus temporis, atque olei plus
Quærit, ais? Fabium cunctando at vincis, & Vrſæ
Partum infælicem quarto eluctaberis anno,
Nec vinces, vna quem nocte effuderit alter.

Tu-

Tuque audes, canis, excusso suspendere naso
Quoscunque haud tristi Vates mors intulit vrnæ?
Vitam agitat? Nigrum Vati celer alline signũ.
Quid si nequaquam iuuenetnr versibus? Atrũ
Allinis? Elimat doctâ mors carmina falce?
Ante obitũ Patris esse nequit formosa propago?
Si Pater intereat, Thersites Nirea vincet?
Phœbe, Pater, cunctare, lyrã in ceruice proterua
Frangere? Quandoquidẽ benè viuitur ambitiosa
Paupertate: Alios prudens spoliato Poetas,
Vt volucres Cornix: Alienis, Critice, pennis
Haud vnquã tolleris humo; vsq;adeo tua cæno
Infixit te segnities. Atque exedat omnes,
Omnia qui tela inuitat? Qui carmina palmo
Metitur, Phœbi possit Collega videri,
Tantùm audet verbis? Castiget barbara dicta
Verna Mycipsarũ? Vatum capita ardua calcet,
Vilis adulator vulgi? nam vulgus adorat
Contemptor Regum, vulgo quos æquat inerti.
Quid caput intorques cerebrosum, & magnus haberi
Posse putas, alios rides quòd naribus vncis?
Morde aliena probris; quater expue. Concionum te

Lu-

Lusurum meliora putet stantem pede in vno?
Liuida quin animi putat argumenta pusilli,
Et qui desperet, quas audet carpere, laurus,
Vtque blitũ, in proprio succo à liuore coquatur.
Me tua commendat satyra. Haud tibi Musa probatur?
Ergo probanda. Suo nisi te fulgore perurant,
Illaudata aliјs permittes carmina inepta
Sponte mori. Laceras? Populi famam ergo lacessunt.
Mordeor? Exulto. Est, Persi, qui velle recuset
Os Cynici meruisse, adeo mihi cornea fibra est.

Hæc per ludum dicta sint in hos Palladiæ aulæ tortores, qui artem omnem Rhetoricã inHypercritica sitam esse arbitrantur, quamuis in hoc ipso artificio ferendi censuram de alienis operibus egregiè peregrinentur. Hinc, quodcunque in lucem prodeat Carmen, verbis, vt aiunt, Herculis illud inuadunt, & ex iactis in alios maledictis laudem quærunt, quam ex editis in lucem monumentis ingenij sui assequi se posse desperant. Horum obiurgationis ambitu honestissimo incendimur: illa enim esset argumentum præstantiæ alicuius in scribendo nostræ. Et

for-

fortasse vnum, aut alterum ex his Sesquicatonibus sperare possumus, qui suis nos conuitijs exornet; cæteroqui enim humanissimos fore Lectores ominari possumus, cum argumenti splendor, & gloria publicum nobis fauorem, & quãplurimos huius Editionis suasores conciliauerit. Hos, quibus obsequor, illustres Poetas profectò non latet, à Scriptore Epigrammatum non quærendam illam, quam Sfortia Cardinalis Pallauicinus esse dixit notam cæterorum præstantium Authorum, vt videlicet si fortuitò semel, iterumque, ac tertiò liber à Lectore aperiatur, semper incidat oculus in egregium aliquid, & singulari laude dignum, qui enim ex breuis huiusce carminis Scriptoribus assequuti hoc fuerint, òppidò paucos inuenies. Id verò magis arduum erit, si idem sit argumentum carminum omnium: sique eadem exornatiua sint; facilius enim assurgunt Vates, si aliena crimina morsu appetant erudito: ac demum si sponte pedicas Author inserat sibi, si videlicet non ex quouis fonte, sed ex pluuio tempore, vel sereno inferat Sanctissimi Pontificis prærogati-

gatiuas. Sed enim leuis, inquies, ingenij fuit, has ipsas sibi compedes inijcere. Itane verò, à quo exempla duximus, Principem Poetarum nobiscum carpis? Ille enim sui Cæsaris laudes eruit à sereno die, qui post noctem perpetuo imbre funestatam exhibita à Cæsare Augusto spectacula exhilarauit.

Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane.
Diuisum Imperium cũ Ioue Cæsar habet.

Sed profectò has tibi ipse compedes non inijcies, qui ne sine ijs quidem volare potes Dædaleis alis ingenij. Demum vt ex vero profitear, quod per ludum, aut per insignem modestiam protulit Martialis: Si mediocria hìc multa, mala quamplurima, vix vllum fortasse bonum carmen inuenies,

Aliter non fit, Auite, liber.

EPIGRAMMATA.

Ex eo, quod Sol fuerit obsitus Nubibus, ac deinde serenus illuxerit, inferimus, Optimum Principem eodem AEMYLII nomine in Regno appellandum.

QVi nunc AEMYLIVS fuit, Latini
Ostri gloria, nunc & Vrbis Almæ,
Et Mundi Pater est. Benigniori
CLEMENS nomine dicitur. Pelasgo
Sed vim nominis vtriusque fonte
Si quæris, retinet vetusta blandus
Princeps Nomina. Dicimus Latini
Clementem, Aemylium vocant Pelasgi,
Clementem quoties vocant: Eodem
Ergo nomine nuncupatur idem
Clemens, Aemyliusque. Nube septus
Squalebas modo, Phœbe, quem videmus
Vultu nunc hilarem sereniore,
Nunc mitem; fueras sed ante toruus.
Idem at lumine blandiente semper
Princeps Optimus est, fuitque Clemens.

Tem-

Tempestiuè accedendum ad sacrorum munerum functiones, inferimus Ex Nubibus, & Pluuia.

QVI flore primo lucis exilit stratis,
Perfusus Imbre nullo, ad inclytum Templum
Processit; at serus soporis excussor,
Multo imbre madidus Aetheri dedit pœnas
Ignauiæ. Edocere visus est Imber,
Quàm primùm inerti esse à quiete surgēdum,
Et Templa sacra quantocyus frequentanda.

In Cælestem Proteum, & huius sæculi infortunia.

NIgranti heu nimium, Princeps, quia tempore regnas,
Obscuro, viden, vt Nubila in Axe rigent?
Sed quia fata serenabis mortalia, per Te
Fulgebit Phœbi lumine clara dies.

In Pluuiam, & Hostes Fidei electionem Summorum Pontificum calumniantes.

LEmana lugeat Excetra, irritum virus
Vomens in astra. Pontifex salutatur
Alterius. An triumphus in sacris fastis
Hoc maior inuenitur? Assequor causam
Pluuiæ hodiernæ. Romæ hic hostium est fletus.

In Solem è Nubibus tandem prodeuntem, & horrorem quo Sanctissimus Princeps auersatus est sacrum Imperium.

COncilio elabi è magno si posset, in antris
Quæreret Aemylius perfugium, & latebras.
Nouere hoc studium Nubes, luduntq; tegendo
Solem, blanditæ Principis ingenio.
Ne latebras spera, Princeps. Solem ecce recludunt
Blanditæ Nubes Christiadum ingenio.

In Nubes, & Cæleſtes Mores, & Gentilitia Sidera Principis Noſtri.

IN terris poſtquàm Cæleſtia cernimus Ora,
Cernimus & Mores Principis Aethereos,
Pallentes Cælo Phœbus non diſcutit vmbras?
Phœbe late: hìc Cælum, hìc Phœbus, & Aſtra vigent.

In Solem ſub Nubibus diu latentem, & mirabilem Demiſſionem animi, qua Sanctiſſimus Pontifex repulit indignabundus illos, qui omnium primi Regnum ipſi obtulerunt.

HVmanos Clemens mirè auerſatus honores
Reppulit, ante ſuos qui cecidere pedes.
Phœbe, diem meliore coma non ſpargis? Eous
Impexus crinem triſtior vrget iter?
Principis an trepidas iram, ſeruire triumphis
Illius obſequio ſi videare tuo?

In Solem sub Nubibus latentem, & Sanctissimum Pontificem, quem per vim sacris vestibus induerunt Purpurati Principes.

SOlem educere Nubium inuolucro
Cur esse Herculeus labor videtur?
Cur serò iubar exerit nigranti
Sol è carcere? Nam sereniorem
Solem è Nube Modestiæ reuellit
Per vim Purpurei labor Senatus.

In Pluuiam, & Clementis Optimi Sanctissimum crimen.

CRiminis expertē consuetus ducere vitam,
Penè omnes Clemens mortales funere mergit,
Dum Diadema fugit. Scelus hoc non omnibus vndis
Abluat Oceanus, ne dum rorantibus atra
Eluerit lacrymis Nubes. Frustra ingruit Imber.

In Solem diu Nubibus tectum, & Aemylium Cardinalem Alterium, quem ipsamet inuidia calumniari nunquam est ausa.

AEmylius semper vixit sine vulnere famæ.
Eximium ipsa Iubar suspicit Inuidia.
Huius nulla hebetat Solis caligo nitores,
Cælestem velant nubila: maior hic est.

Ex Nubibus Nestoream Aetatem ominamur Optimo Principi, qui diu recusauit Imperium.

REgnum repulsæ plurimæ impatiens, diu
Torquere Te decreuit. Aeternam trahit,
Sub Nube quamuis abditus, Phœbus diem.
Latere quæris? Ideo, Sol Vrbis, sacrum
Per lustra terris plurima affundes iubar.
Torquere Te decreuit Imperium diu.

In Cæleſtem Proteum, & Aemylium Alterium, quem nondum ſacro Purpuratorum Principum albo adſcriptum plerique ominabantur fore Summum Pontificem.

ROmano nondum fueras conſpectus in Oſtro:
Ornabit, dixi, Te Diadema Triplex.
Nubilus Axis erat: Regnabit Cynthius, inquam,
Clementis cinget dum Diadema caput.
Euenere. Nitet pulcherrimus Aethere Phœbus,
Fulgore ornatur cum Diadema Tuo.

De Cęleſti Proteo ad Clementem Naturæ imperantem, & recuſantem Hominibus imperare.

SI Diuina Tibi Virtus, Diuini & imago
Imperij eſt, Spreto Maior & Imperio es,
Gregorium vt Magnum dixit, Magnumque Leonem,
Magnum Clementē poſthuma Fama canet.

In

In Pluuiam,& Diui Malachiæ vaticinium, qui dixit, Sanctissimum hunc Pontificem fore De Flumine Magno.

Tybride quis Maior? Non illi certet Orontes,
Non Tagus, aut Rhenus, non tua lympha, Liger:
Ipse etiam Oceanus Tybridi decessit, Olympo
Cum Roma æquauit belligera Imperium.
Regales Pluuiâ *Tyberis cur augeat vndas?*
Magnus, quamuis non Imbribus auctus, erit.

Deum sub Nube videndum se non rarò præbuisse, narrant Diuinæ literæ.

Diuina se sub Nube sueta Maiestas
Mortalibus præbere. Fulgidæ Nubes,
Diuinitatem si decent, tegant Cælum,
Diuina cum exornat Corona Clementem.

De Pluuia, & Tyberi, qui eluuione intumuit, quo anno Sanctissimus Princeps natus est.

VItales Clemens cum primùm venit in auras,
Erupit ripis furibundo gurgite Tybris:
Cumque Triplex parat Aethereos circundare crines
Infula, Cælesti rursus turgescere lymphâ
Ambit, & in campos effundi spumeus amnis;
Principis ingenium vt referat, qui largus inundat
Omnia muneribus, fæcundam vt Nilus arenā
Iu Pharios infert septeno flumine campos.

In matutinas Nubes, & Imperij Fugam.

CVR luce pulsa, squalida exoritur dies,
Cum sceptra Magnus sumit Imperij Pater?
Nil quippe Regno tristius Magno est Patri.

In Imbrem & Lachrymas Sanctissimi Pontificis.

Regnum auersatus largo fles imbre: Tuusque
Fletus Cælestes elicuit lachrymas.

In Nubes, Et Optimum Pontificem.

Qvem serò extorsit tellus, succurrere sæclo
Infausto hunc, Superi, ne prohibete senem.
Perpetuos Sol hic viuat si Nestoris annos,
Perpetuis Cælum Nubibus obruite.

In Cælestem Proteum Clementi obtemperantem.

Cvncta supercilio Terrarum Regna mouere
Quod possis, sacri Muneris Imperium est:
At nutũ Natura Tuum, Rex Magne, veretur:
Hoc Virtutis, non Muneris Imperium est.

In Pluuium primò, deinde repente Serenum Tempus, quo coronatus est Sanctissimus Princeps.

NOcte pluit tota, redeũt spectacula mane:
Diuisum Imperium cum Ioue Cæsar habet.
Mane pluit; pluuia haud lædit spectacula: Auita
Prodigia ostenduntCæsarem, at ista Iouem.

In idem Argumentum.

CVM Ioue diuisum Imperium si Cæsar habebat,
Ipsum Clementi est Numinis Imperium.

Victor Augusti & Naturæ Clemens.

H*Vmanæ Pater, & Custos Mitissime gentis,*
Dotibus Augustum vincis, & Imperio.
Ille etenim haud totum frenauit legibus Orbē:
Cælum aperis: Tellus Te, & Nigra Regna colunt.
Natura hinc adeò maiorem victa triumphū,
Quàm quondàm Augusto, detulit ipsa Tibi.

Omen ex Cælesti Proteo.

P*Rodigijs qui Augustum vincit, vincat & annis*
Imperij: octo illi sint neque lustra satis.
Post centum exegisse decem si dicitur annos
Alterius Proauus, *sint Tibi lustra decem.*

Ad Sanctissimum Pontificem Sole è Nubibus prodeunte coronatum.

I*Mbrem suspēdis, capiēs Diademata Regni.*
Senserunt Numen Nubila & ipsa Tuum.

In

In Pluuium, mox Serenum Tempus.

IMbre pluit tacito, Sol mitibus aureus vndis
Mox prodit, rurſus blandior vnda cadit.
Luditis, ò Superi? An Romam læſiſſe verentur
Nubila, quam Clemens conciliat Superis?

In Imbrem, & ſublata dicatis Diuino cultui viris ab humaniſſimo Principe Vectigalia.

DIuinitatis cultui addictos leuas
Onere vetuſto. Ploràt *interea* Polus?
Sed terra, Princeps, *munere exultat Tuo.*

In Nubes, & perpetuas Curas, quibus addictus eſt, dum ſacræ Reipublicæ famulatur Optimus Princeps.

EXultans non ridet Cynthius? Haud Tibi fulſit
Nam ſine curarum Nubibus vlla dies.

Augu-

Augurium ex Pluuia.

DVM Regno Tua Roma Tuo, Pater Alme, superbit,
Imbre madet: faustum est Cælitis omen aquæ.
Auguror. Aethereo lustratas Flamine gentes
Innumeras Clemens abluet amne sacro.

Faustum Omen ex Pluuia.

AVratam dabit hic Pluuiam, Diademata Regni
Qui dum sacra capit, labitur Imber aquæ.

Certamen Augurum, ex antecedentibus ſignis Serenam, aut Pluuiam fore diem, qua coronandus erat Sanctiſſimus Princeps omnantium.

N*Vbe inuolutus condidit diem Phæbus.*
Hodierna Pluuiam craſtinam ferunt ſigna?
Natura fruſtra terret; eius euertet
Nam iura Clemens. Pulchra ſurget Aurora,
Vicarius qua Numinis coronatur.

Sudum erit.

E*Xhilarant Cœlũ plaudẽtis gaudia Romæ.*
Phæbeis radÿs rideat Aula Iouis.

Sine vllo Tonitrui ſtrepitu erit Nubilus aer.

N*Vllum Serena è Nube fulmen erumpet.*
Romana Nubes Fulmina parat in Thraces.

In Imbrem, & Lachrymas Sanctissimi Pontificis.

C*Aelesti tergas manantia lumina rore,*
Gutta nec è grauidis Nubibus vlla fluet.

Omen Pluuiæ.

Q*Væ sæpe Pluuias Nube fæcunda ciet,*
Aera pererrat Tartari nigras cohors:
Dolore contabescet ob Regnum Optimi
Clementis: Ergo crastinas Pluuias aget.

Obsitus Nubibus erit aer.

P*Rincipis Augustis radiant insignibus Astra.*
Cætera condant ut Nubibus Astra, decet.

Serenitatis Auspicium.

M*Ortalium pulcherrimum intueri opus*
Sine Nubium velamine haud Cælum volet?

Pluuiæ metus.

C*Aelestes oculos velamina nulla morantur.*
Diues fęcundis Nubibus Axis erit.

Augurium sereni Cæli.

O*Ptabit fausto Sol lumine nostra tueri*
Gaudia, & illimi deterget nubila Cęlo.

Perturbati aeris omen.

C*Aelestis dubio vanescet Cynthius auro,*
Aurea cum melior sumet diademata Phœbus.

Regnum subterfugere omni studio conatur.

V*Sque adeò torquet, Clemens, Tua tempora Regnum,*
Vt, dum Sceptra capis, Nubila flere velis.

In faustissimum Imbrem.

IN largam quamuis soluatur Iupiter vnda,
Et tristi terras obruat Imbre Polus,
Hac mercede placet. Clemens dum regna capessat,
Cælestis Pluuiam nectaris esse rear.

De Pluuia, & D. Malachiæ Vaticinio.

FAtidicus pingi Vates quē vidit ab vndis,
Sceptra petit, faustæ dum fluit Imber aquæ.

Cur Mitis, & saluberrimus fuerit Imber.

INnocuus Miti cur Cælo labitur Imber?
Clementis Mores edidicistis Aquæ.

Erit Nubilus Aer.

VT documenta ferãt, nihil omni ex parte beatum
Esse, Triũphalem præcingent Nubila lucē.

Dum Sacrum non sine Lachrymis facit Sanctissimus Princeps, soluuntur in Pluuiam Nubes.

Diuinam Aeterno Prolem dum Mysta Parenti
Deuouet, assiduo perluit Imbre sinum.
Hinc solui in Pluuiam didicerunt Nubila, Faustum
Quem Clemens Imbrē prouocat, esse negas?

In Pluuium, mox Serenum Cælum.

Nubibus è grauidis illata pericula prosunt:
Gaudia frustratus duplicat ipse Timor.

E Nubibus inferimus ſacros Fidei Triumphos, quos ab vniuerſo Terrarum Orbe referet Maximus Clemens.

CVR *ſuſpenſus agit Phœbus per Nubila currum,*
Et maius refugit decolor ipſe Iubar?
Vincendum ſeſe nouit. Mortalia curans
Phœbeum Clemens nam ſuperabit iter.

Cæleſtis Animus Sanctiſſimi Principis pictus à Nubibus.

I*Ncolis Axem Animo. In Cælum ceu Nubila conflans*
Effertur Tellus, & peregrina Thetis.

In Auroram faustissimi diei Nubibus inuolutam.

CVR nigra augustam velarunt nubila lucem,
Primus ab Eoo cum micat Axe dies?
Nam Phœbo dixit Roma: haud tua lumina profer,
Cum rutilat nostro maius in Orbe iubar.

Thaboris, & Vaticani Nubes.

DElibanda suæ Numen cum fulgura lucis
Præbuit, in rutila exhibuit se Nube videndum.
Hinc, quando Clemens Diuino lumine fulget,
Aurea Romanum cinxerunt Nubila Cælum.

In Nubes.

SVspendit Clemens, Nubes quem parturit, Imbrem:
An, sudum si esset, laus tua tanta foret?

In Nubes, & Eximiam sapientiam Pontificis Maximi.

NVbe fluit Pluuia, exundans sapientia Magni
Principis Augustum dum Diadema subit.
Eloquij terras sacri qui flumine lactant,
Pinguntur Patres Nubibus irriguis.

Ex Nubibus inferimus, Optimos Imperij Administros ab Egregio Principe lectos fuisse.

NVbe vt nitores Phœbus inuoluit suos,
Sic, Magne Clemens, sponte Diuinum Iubar
Imminuis, alijs lucem & affundis Tuam,
Fulgere Tecum Sidera & Phœbus iubes.

In Innocuam Pluuiam.

SI Mores, Pater Alme, Tuos benè pingeret Imber,
Lacteus efflueret Nubibus vsque latex.

Qui tempeſtiuè Auguſtum D.Petri Templum petunt, immunes Pluuiæ ſunt.

INnocuæ pendent Nubes, nec Aquarius vrnam
Exerit. An nouit, cui famuletur Aqua?

In Solem Nubibus tectum.

COndit Apollineos Radios cur inuida Nubes?
Maius an Vrbi Sol inuidet ipſe Iubar?

Dum Vaticanum petunt Purpurati Patres, ſub Nubibus delituit Sol.

STrmate nigranti ſubtexuit Optimus Axē Princeps, ne lædas lumine, Phœbe, caput.
Nubila cui præbent famulatum, victaq; paret
Natura, hunc ego non ſuſpicer eſſe Deum?

Cur

Cur Imber è Nubibus defluxerit, & Fulmen ex ijsdem non eruperit.

FOecũdus Imber, Fulmen & nocuum solet
Prodire Nube. Fertilis nobis erit,
In perfidos & Fulmen Odrysios parat.

Faustum omen ex Nubibus.

HOstibus aut Fidei portendunt Nubila Bellum,
Aut Lachrymas, Sanctus quas dolor eliciat.

In Imbrem, & Lachrymas Principis Nostri Imperium auersantis.

PLoras, ne summo regnes in culmine rerum?
Has quis Cælestes esse neget Lachrymas?
Hinc Pluuiâ tecum rorantia Nubila plorant.
Lætitia Cælum, ast ipse Dolore mades.

Sole

Sole è Nubibus erumpente aliquandiu pluit.

EXultans defleti Cælum? Quandoque recenti
Lætitia iniussæ prosiliunt Lachrymæ.

In pluuiam.

NVbibus erumpunt quot guttæ, tot Tibi, Clemens,
Sunt Dotes, *Magni tot Charites Animi.*

In Nubes, & Gentilitia Pontificis Maximi Sidera.

HAud lustrat rosea terras Sol luce? Latere,
Cum regnant Cælo Sidera, Phœbe, soles.

De Sole diu ſub Nubibus latente ad Modeſtiſſimum Principem.

SOL latet, at celſa Cæli in regione triumphat.
Sponte lates; Phœbo aſt altior aſtra petis.
Et quia ſponte lates, ſublimis in Axe triũphas.
Qui latet, hunc verè dixero Magnanimum.

Dum in Vaticanum Templum infertur Sanctiſſimus Princeps, ſub Nubibus Sol deliteſcit.

ROmulidum rapiat Princeps cum lumina, Phœbus
Maluit ingrati quæſitam carceris vmbram,
Quàm loſtrare Polum facibus, quas nullus adoret.

Ex Pluuia Omen.

E *Xcidium hic Imber Thraci fatale minatur.*
Largior Odrysÿ ſanguinis Imber erit.

In Pluuiam, & Lachrymas Sanctiſſimi Principis ſacras ad Aras operantis.

H *IC etiam noſtros lachrymarum prouocat Imbres*
Imber, vt, Alme, ſacro ſpargeris Imbre, Pater.

E nubibus inferimus ſupremum Ius Sanctiſſimi Principis.

T *Radita Lex Moſi de Nubibus. Aurea ſumens*
Sceptra inter Nubes condere Iura poteſt.

In Pluuiam, & perpetuum ſacrarum Precum ſtudium, cui addictus eſt Religioſiſsimus Princeps.

DVM Sacrum peragis, Tecum rorantia plorant
Nubila: Sol regnat, dum Diadema ſubis.
Qui diuturna vocare ſoles in vota Tonātem,
In Solem, atque Imbrem ſumere iura potes.

In Pluuiam delapſam, dum Beneficentiſſimus Princeps ſacras ad Aras operaretur.

VBera Terrarum ſunt Nubila. Pingitur illis
Clementis, lactat qui Populos, Animus.

In matutinas Nubes, & ſublatum ab Optimo Principe ſacris hominibus Vectigal.

VT Cælum, Terras, ac Tartara Numine flectat,
Sceptra capit Clemens, Nube tegente Polũ.
Quis, Pater Alme, Iouem Te non putet eſſe Tonantem?
At pluis Auro, non Tela triſulca vibras.

In Tempeſtiuum, & agris ſaluberrimum Imbrem.

VT Tempeſtiuum ſoluunt ſe Nubila in Imbrem!
Hunc Clemens dedit: haud fertilis eſſe nequit.
Prodigiosè Orbi Te, Clemens Optime, tandem
Indulſit Deus: haud Optimus eſſe nequis.

In

In auroram Nubibus tectam.

Constiteram exorientem Auroram forte requirens,
Cum subitò Clemens Optimus exoritur.
Pace mihi liceat, Cælestes, dicere vestra:
Mortalis radios vincit Apollineos.

In Nubes, & Imperium Summi Pontificis laboriosum.

Tergemina dum Roma parat redimire Corona
Clementem, Phæbus Nubibus induitur.
Christiadum Patri rarò affulgere Serena
Læta solent: sæpe hic Nubila Phæbus amat.

Per tres ferè horas identidem redeunte
Pluuia maduit Roma.

DVM Pluuiâ Romam redeunte irrorat Olympus,
Fæcundatque agros, labitur hora triplex.
Sic sacris onerare soles dum Sidera votis,
Imbre per Aethereas vsq; cadente genas,
Tres fluere, & quatuor sueuerunt sæpius horæ.
Vt campis animi fertilis Imber hic est!

Ex eo, quod nullo Venti, aut Tonitrui turbine concitatus sit Pluuius aer, inferimus Silentium, quo initum est consilium eligendi Sanctissimum Clementem.

MIscetur nullo ceu murmure, dum pluit, Aer,
Purpureo nulli sonuerunt Aethere nimbi,
Dum Sancto Patres cõspirant fœdere, Terras
Vt Clemens regat Imperio, Cælumq; recludat.

Deus

Deus inter Nubila.

LVmina ne lædat Numen mortalia, vultũ
Consueuit rutilis Nubibus induere.
Quem præfert vita, penè est Collega Tonantis,
Sceptra inter Nubes cui parat Imperium.

Cur Sole à Nubibus erumpente aliquandiu pluat?

ILlustre quamuis exerat Phœbus caput,
Fluit Imbre Nubes. Gaudium hos fletus ciet;
Serenus hinc in Lachrymas Aether cadit.

Diuinus Triumphus in Nube ad Sanctissimum Principem.

IN Nube effertur si Numen ad Astra curuli,
Diuinum is inter Nubila ad Imperium.

A SS. Patribus Doctores fœcundis nubibus comparantur.

DIuinitatis erudire Proreges,
Per cætera potest secla Vita Clementis:
Exemplar Ille est omnium. Ergo doctores
In Nubibus cum sueuerint colorari,
Suos nitores Nube Phœbus inuoluit,
Diadema fronti dum paratur Augustæ.

Imbris causæ.

CVR Vrbem Nubes humectat Imbribus?
Almum.
Quòd serò Clemens fertur ad Imperium.

In Nubes, & Faustitatem ob diuturna Comitia.

AT serò & ipse venit in Terras Deus,
Terrasq; vinclis soluit. Et Clemẽs iugo
Soluet vetusto criminum. In Lachrymas Polus
Ne soluat Imbrem. Fausta sors Terris redit:
Expelle Nubes, Roma, in Aegeum Mare.

Nubes Israelis dux.

D*VX fuit Isacidum deserta per auia Nubes.*
Optimus affulget nunc inter Nubila Ductor
Christiadum Populo, qui ad pascua læta volentes
Flectat oues, silua errantes educat opaca.

Iustitiæ cultor eximius Coronâ exornatur, postquam diu sub Nubibus delituit Sol.

G*Enibus minores quē tremunt ipsi duces,*
Iudex verendus, Arbiter mūdi sacer,
Dum Nubibus velatur obscuris Polus,
Ad sceptra fertur. Alteri vt nubi insidens
Librabit æqua lance Mortales Deus.

Deus olim visus inter Nubila.

DIuinus quia Nube suos Sol abdidit ignes,
Solem abdis, Regnum dum Tibi sceptra parat.
Diuini semper specularis lamina Solis:
Hinc hauris, Clemens, Numinis Ingenium.

Sol è Nubibus erumpit, dum Sanctissimus Princeps coronatur.

SOL prodit Nube, indicens noua gaudia Romæ,
Orbis adoratos dum cadit ante pedes.
Vt Sol Clementi soluat vectigal ab Axe,
Nubila cœperunt obsequiosa fugam.
Quos decet esse Hominum tali sub Principe Mores,
Qui iubet Ingenium Nubibus esse Pium?

In Tenuiſſimum, & Rori ſimillimum Imbrem.

CEu Ros in gramen deſcendit Numen ab Aſtris.
Imperium Clemens Numinis inſtar adit.

In Solem è Nubibus erumpentem.

ET noua Apollineum pertentant Gaudiá pectus,
Aeneadum vt Cælo Procerum ſe gloria tollit?
Clementi lætus non plaudat ab Aethere Phœbus?
Romulidis Fauſtam lucẽ Sol non notet Auro?

E Nube ſubluſtri viſus identidem fuit Sol.

E Nube Phœbus promit, & cælat diem.
Diuinitas Clementis è vultu emicat,
Caleſte quamuis membra compeſcant Iubar.

In Pluuiam, & faustissimum silentium quo de renunciando Pontifice consilium iniuerunt Principes Purpurati.

Concubia dum nocte tacent mortalia, Numen
Vagitu Bethles impulit antra Puer.
Sic dum cuncta silent, tradunt Tibi sceptra Tonantis
Purpurei Patres: sic tacet Imbre Polus.

In Solem è Nubibus erumpentem, & renunciatum post diuturna comitia Optimum Principem.

Tranquillo ridet pacatum lumine Cælum,
Dum fremit exultans Principe Roma suo.
Dilata & geminantur gaudia. Pulchrior est Sol,
Cum dederunt Phœbo Nubila pulsa locum.

Dum Vaticanum Templum ſubit San-
ctiſſimus Princeps, ſub Nubibus
Cęlum latet.

TEmpla tuo, Salomon, Petri Cæleſtia
certant:
Illud Nube latens ſuetus inire Deus.
Hoc, dum conditus in Nubem Sol Axe receſſit,
Templum adit, ingens qui Numinis in-
ſtar habet.

In Nubes, & horas, quas quotidie plu-
rimas ſacris precibus indulget Reli-
gioſiſſimus Princeps.

DIuino alloquio dignati è Nubibus olim
Aùrea ſueuerunt ora videre Dei.
Perpetuò alloquitur Numen, qui dum humi-
da pendent
Nubila, Tergeminum fertur ad Impe-
rium.

In

In Solem Nubibus tectum.
Ad Sanctissimum Clementem, ne Imperium auersetur.

Conditus in Nubem cur Sol fulgere recusat?
Quid Sol? Terrarum Nobile Mancipium:
Perpetuo cursu terris famulatur. Haberi
Christiadum Seruus, Phœbe superbe, negas?

E Nube Diuinus Filius declaratur.

CVR, Lucis Alme Rector, in Nubem tuos
Cogis nitores? Nube nam è fausta Parens
Natum indicauit, ora qui mortalia
Induerat olim. Nube sic tegitur Polus,
Dum corporati qui gerit vices Dei,
Cælestis est sumpturus Imperij notas.

In Nubes, & seruatum hoc etiam anno à Religiosissimo Principe ieiunium quadraginta dierum.

PER Quadraginta exegit ieiunia Soles,
Ac dein fulminea Moses è Nube Tonantem
Cernere promeritus. Totidem tenui dape Clemens
Durauit Soles, dein ipse è Nubibus aureis
Exhibuit Romæ speciem, Imperiumque Tonantis.

Cælestis Proteus alloquitur
Eminentissimum Principem
Palutium Cardinalem Alterium.

MVltiplici è vultu, quem, Princeps, induo, pingens
Fronte Triumphalem versicolore Diem,
Te notat, Illustris qui profert lumina Solis:
Romæ Hostes Imber, Nubila & atra notat.
Quisquis Romani Sancta horret Regna Parentis,
Fletus Imbre madet, Nubibus induitur,
Dum sacri Alcides Atlantis, publica curans
Cõmoda, Romuleum tollis ad Astra decus.
Indolis Augustæ fulgor, Generosus Auitæ
Stirpis honor, Vultus atq; Animi Charites,
Ingenij lux, & Claræ Sapientia Mentis,
Aurea Regalis Pectoris Integritas,
Te ostẽdũt Solem: aut de Sole Parelion, Alma
Clementis Magni lumina fronte refers.
Cælesti intuitu peperit Tua lumina Clemens,
Vt Soles alios Sol parit intuitu.

Pro-

Proteus Cælestis, siue multiplex vultus diei quo coronatus est Sanctissimus Pontifex.
Ad Excellentissimos Principes Gasparem Alterium S.R.E. Generalem, & Angelum Alterium Triremium Præfectum.

CAeruleus Pelagi Vates ventura recludit:
Omina multicolor dat quoque fausta dies.
Sanguineam Thraci pluuiā prænūciat Imber:
Soluenda errorum Nubila, Phœbe, notas.
Consultò erumpis Nube, & magna omina præbes
Communis cultus, Phœbe, iterumq; lates.
Quidquid flagranti lustrat Sol lampade, nutum
Clementis colet, hunc Phœbus vt ipse colit:
Et colet Heroes, quorum selegit ab omni
Romana Clemens Nobilitate Genus.

De

De Sole, & Pluuia ad Sanctissimum Pontificem.

CAstalia Vnda Tuus nobis est Imber: Apollo
Ipse es, Magne Parens, Siderum, & Orbis Amor.

Augurium ex eo, quod dies, qua natus olim est Eminentissimus Princeps Palutius Cardinalis Alterius consequatur diem triumphalis pompæ Maximi Clementis.

CLementis sequitur Tua lux natalis honores.
Post illos debent num Tua Regna sequi?

LAVS DEO.